

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

VERSLAG AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen.

Algemene toelichting

Het ontwerp van besluit strekt er toe het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA) op verschillende punten te wijzigen.

Deze wijzigingen hebben betrekking op:

- het aanvullen van de definitielijst;
- het aanpassen van de voorwaarden in de algemene bepalingen betreffende de grondstoffenproducent;
- het aanpassen van de criteria voor grondstoffen, bestemd voor gebruik als meststof of bodemverbeterend middel;
- het digitaliseren van de communicatie met de OVAM;
- het digitaliseren van de werkprocessen bij de OVAM;
- het aanpassen van de onderafdeling 'Opheffen van de grondstofverklaring';
- het toevoegen van een nieuwe afdeling 2.5 'Kwaliteitsborgingssysteem en traceringsysteem';
- de invoering van een uitgebreide producentenverantwoordelijk voor gebruikte batterijen die in eenzelfde of een andere toepassing opnieuw op de markt worden gebracht;
- de invoering van een uitgebreide producentenverantwoordelijk voor zwerfvuil naar alle verbruiksgoederen;
- het uitstellen van de aanvaardingsplicht voor en de verplichte selectieve inzameling van afgedankte matrassen;
- het uitbreiden van de lijst huishoudelijke en bedrijfsafvalstoffen die gescheiden moeten worden aangeboden en afzonderlijk worden gehouden bij de ophaling of inzameling;
- het invoeren van een verplichting tot sloopopvolging bij grote gebouwen en infrastructuurwerken;
- het invoeren van een decantatieverbod van olie/watermengsels aan boord van binnenschepen;
- het invoeren van een verbod op verstoking en verbranding voor gesmolten dierlijke vetten afgeleid van categorie 3-materiaal;
- het aanpassen van de berekening van de bijdrage voor de kosten van het beheer van huishoudelijk afval door de burger;
- het vervangen van de lijst klein gevaarlijk afval;
- het schrappen van de verplichting voor certificatie van de AEEA-verwerking;
- het invoeren van afwijkingsmogelijkheden op het verbod op verstoken van gesmolten dierlijke vetten afgeleid van categorie 1-, 2- en 3-materiaal;

- een tekstverduidelijking dat de algemene vervoersvoorwaarden voor het vervoeren van afvalstoffen ook van toepassing zijn op afvalstoffenproducenten die met eigen transportmiddelen de eigen afvalstoffen vervoeren;
- het invoegen van een van rechtswege registratie als inzamelaar, handelaar of makelaar voor de OVAM in het kader van haar decretale opdracht ambtshalve afvalstoffen te verwijderen en bodemsanering uit te voeren. De OVAM hoeft hierbij niet te beschikken over een intern kwaliteitsborgingssysteem;
- een toevoeging van een verplichting voor inzamelaars, handelaars of makerlaars om te voldoen aan het politiereglement met betrekking tot het huishoudelijk textielafval;
- het uitbreiden van de gemeentelijke rapportageplicht naar ook alle inzamelingen van huishoudelijk restafval door privaatrechtelijke inzamelaars op het grondgebied van de gemeente;
- het aanpassen van bijlage 2.2 'Lijst van materialen die overeenkomstig hoofdstuk 2 in aanmerking komen voor gebruik als grondstoffen';
- het aanpassen van bijlage 2.3.1 'Voorwaarden inzake samenstelling en gebruik als meststof of bodemverbeterend middel';
- het reduceren van de termijnen voor de behandeling van diverse aanvragen;
- een aantal kleine redactionele of inhoudelijke aanpassingen of verduidelijkingen.

Artikelsgewijze bespreking

Met artikel 1 worden verschillende nieuwe definities in artikel 1.2.1, §2, opgenomen:

- beveiligde zending: de beveiligde zending zal o.a. toegepast worden bij het opstarten van schorsings- of heffingsprocedures. Deze beveiligde zending laat meer mogelijkheden toe om officieel berichten te versturen waar dit momenteel gebeurt met een aangetekende brief.
- categorie 3-materiaal en verstoking: beide termen worden gedefinieerd aan de hand van de definities opgenomen in respectievelijk Verorden in 1069/2009 en Verordening 142/2011;
- elektronische melding: deze term wordt meerdere keren gebruikt in het VLAREMA in het kader van het digitalisering van de werkprocessen bij de OVAM. Deze melding levert al naar gelang een bewijs op van de verwerking van gegevens, van het tijdstip waarop die is verricht en van de authenticiteit en de integriteit van de verwerkte gegevens. Het webloket verstuurt een elektronische melding bij elke betekenisvolle actie in het loket, zoals bijvoorbeeld bij het indienen van de aanvraag, het opvragen van bijkomende informatie door de OVAM, het versturen van bijkomende informatie door de aanvrager, het verlenen of weigeren van de grondstofverklaring door de OVAM,...
- folies: deze definitie wordt opgenomen om duidelijk te maken welke folies gescheiden moeten worden ingezameld.

Artikel 2 wijzigt artikel 2.2.8. Een aantal van de algemene bepalingen opgenomen in dit artikel worden gewijzigd of verder verduidelijkt:

- het onmiddellijk melden van een non-conformiteit bij de productie van grondstoffen wordt vastgesteld op 7 kalenderdagen;
- monsterneming en analyse moeten uitgevoerd worden door een VLAREL-erkend laboratorium;
- de beperking van de parameterlijst kan dus ook gebeuren indien de gehalten aan de verontreinigende stoffen zeer laag zijn. Per parameter kan de totaalconcentratie en/of uitloogbaarheid dan beperkt worden. Op basis van de jaarlijkse meetgegevens van totaalconcentraties en uitloogbaarheid is het de bedoeling om de relevante parameters op de grondstof te bepalen;
- alle grondstofproducenten zijn verplicht jaarlijks een analyse te laten uitvoeren door een erkend laboratorium voor de materialen waarvoor een grondstofverklaring is afgeleverd. De houders van een grondstofverklaring worden verplicht om die analyses op te laden in het loket voor grondstofverklaringen om de kwaliteit ervan na te kunnen gaan. Het interpreteren van de resultaten is eenvoudig doordat alle erkende labo's verplicht zijn het

standaard uitwisselingsformaat te gebruiken (zowel via de criteria voor de erkenning als laboratorium als via de standaardprocedure technische specificaties). De bedrijven die gebruik maken van het ministerieel besluit voor het gebruik van materialen van metallurgische productieprocessen voor ferrometalen (m.a.w. ferroslakken) in diverse toepassingen en die verplicht zijn deze grondstoffen te registreren, moeten eveneens de analyseresultaten opladen. Het opladen van deze analysegegevens biedt zowel de OVAM als de toezichthoudende overheid te mogelijkheid het dossier regelmatig op te volgen zonder veel bijkomende inspanningen voor de grondstoffenproducent. Dit laat ook toe dat de toezichthoudende overheid op basis van deze informatie risicogestuurde handhaving kan toepassen. De geaggregeerde gegevens kunnen bovendien gebruikt worden voor de evaluatie van de gebruikte materialen om zo nodig het beleid bij te sturen. Wanneer de grondstoffenproducent nalaat om deze periodieke analyses op te laden in het webloket, voldoet hij niet langer aan de voorwaarden en kan dit aanleiding geven tot controles van de toezichthoudende overheid of het opstarten van een procedure tot opheffing van de grondstofverklaring. De analysegegevens die niet onder deze rapportageverplichting vallen moeten gedurende vijf jaar bijgehouden worden.

Bedrijven die grondstoffen produceren maar geen grondstofverklaring hebben, kunnen om praktische redenen niet verplicht worden om hun zelfanalyses jaarlijks op te laden. Daarom zijn zij niet mee opgenomen.

Artikel 3 wijzigt artikel 2.3.1.1. De samenstellingsvoorwaarden worden in 2 verschillende bijlagen opgenomen omdat de beoogde grondstoffen zeer uiteenlopende gehalten aan droge stof kunnen bevatten. Voor grondstoffen met minder dan 2% droge stof gebeurt de analyse zoals op een watermonster conform CMA (Compendium voor de monsterneming, meting en analyse). De meetresultaten voor watermonsters worden uitgedrukt per liter vloeistof (verse stof). Bijgevolg moeten ook de normen worden uitgedrukt per liter verse stof en niet per kilogram verse stof.

De samenstellingsvoorwaarden voor grondstoffen worden samen vermeld zodat duidelijk is wanneer welke bijlage van toepassing is. De voorwaarden vermeld in andere wetgevingen (zoals het Mestdecreet van 22 december 2006, de wet van 11 juli 1969 betreffende bestrijdingsmiddelen en grondstoffen en bijhorende uitvoeringsbesluiten) zijn van toepassing op alle beoogde grondstoffen. Door de samenstellingsvoorwaarden net na elkaar te vermelden is het duidelijker dat de andere wetgevingen ook gelden voor grondstoffen met minder dan 2% droge stof.

Artikel 4 wijzigt artikel 2.3.2.2. Puin dat eerst werd uitgesorteerd, mag alleen afgevoerd worden naar een breker als de sorteerinrichting beschikt over een kwaliteitsborgingssysteem zoals omschreven in het eenheidsreglement gerecycleerde granulaten. Op deze manier kan het puin aangeleverd worden als laagmilieurisico-profiel. Deze verplichting loopt samen met het invoeren van de verplichting tot sloopopvolging in artikel 4.3.3 bij artikel 21 van dit besluit. Bij de verplichte sloopopvolging worden alleen grote gebouwen en infrastructuurwerken gevat. Omdat puin van kleine gebouwen dikwijls onzuiver is en uitgesorteerd zal moeten worden, is een verplicht kwaliteitsborgingssysteem voor puin van sorteerinrichtingen noodzakelijk om zo zoveel mogelijk laagmilieurisico-profiel te krijgen bij de puinbreker.

Artikel 5 voegt in artikel 2.3.6.1 een §2/1 in. Met het invoeren van het ministerieel besluit voor het gebruik van materialen van metallurgische productieprocessen voor ferrometalen (m.a.w. ferroslakken) in diverse toepassingen, waaronder ook disperse bouwtoepassingen, is er geen zicht meer op welke producenten ferroslakken toepassen in het Vlaamse Gewest. Met de voorgestelde wijziging wordt een eenvoudige registratieplicht ingevoerd om dit overzicht te bekomen. De registratie zal zicht geven op alle producenten die gebruik maken van de regeling van het ministerieel besluit. Gezien de producenten in het Vlaamse Gewest wel gekend zijn, is deze registratie vooral bedoeld om in kaart te brengen welke producenten, gelegen buiten het Vlaamse Gewest, ook van het ministerieel besluit gebruik

maken. Indien zou blijken dat bepaalde ferroslakken niet voldoen aan de voorwaarden van het VLAREMA, kan de registratie (en hierbij ook het gebruik van de ferroslakken als grondstof) geschorst worden. Alleen de ferroslakken van de producenten die zijn opgenomen in het register, en voldoen aan de voorwaarden van het ministerieel besluit en VLAREMA, kunnen dus als grondstof gebruikt worden in het Vlaamse Gewest. De ferroslakken van producenten die niet zijn opgenomen in het register, worden als afvalstof beschouwd omdat niet voldaan is aan de registratieplicht.

Er wordt geen registratie voorzien voor onderafdeling 2.3.5 omdat deze regeling uitsluitend betrekking heeft op materialen die gebruikt worden in metallurgische productieprocessen voor non-ferro metalen (geen dispers gebruik). Deze materialen worden uitsluitend gebruikt in een vergunde metallurgische inrichting, en het gebruik van de materialen wordt reeds geregistreerd in het register overeenkomstig artikel 7.2.2.4 van VLAREMA.

Artikel 6 voegt een artikel 2.3.6.2 toe. Dit artikel werkt de aanvraag, het gebruik en de schorsingsmogelijkheden van de verplichte registratie in artikel 2.3.6.1, §2/1, verder uit. Waar mogelijk worden de identificatiegegevens opgehaald uit authentieke bronnen (zoals het (V)KBO) op basis van het ondernemingsnummer. Zo wordt de registratielast voor aanvragers beperkt. Voor buitenlandse bedrijven is geen automatische verificatie met een authentieke bron mogelijk. Wijzigingen in het (V)KBO stromen door naar de OVAM via het webloket.

De OVAM zal een functionaliteit in het webloket voorzien waarin men een overname kan melden. De producent moet de identificatiegegevens van de overnemer meedelen en een officieel bewijs van de overname opladen. In dat geval wordt in het loket automatisch een nieuwe grondstofverklaring verleend op naam van de overnemer. Zowel de OVAM als de toezichthouders ontvangen een automatische melding in het loket van deze overname.

De OVAM zal een elektronische melding versturen naar de aanvrager bij elke relevante wijziging in een dossier. De melding gebeurt in het webloket en bevat informatie over het dossier (dossiertype, dossiernummer) en de aard van wijziging. De OVAM zal hierover ook een automatische notificatie per mail versturen, maar die geldt slechts als een vrijblijvende service aan bedrijven.

Artikel 7 wijzigt artikel 2.4.1.2. Door deze wijziging wordt de tekst in overeenstemming gebracht met de nieuwe afdeling 2.5, toegevoegd bij artikel 14 van dit besluit.

Artikel 8 heft artikel 2.4.1.3 op. Door deze opheffing wordt de tekst in overeenstemming gebracht met de nieuwe afdeling 2.5, toegevoegd bij artikel 14 van dit besluit.

Artikel 9 vervangt artikel 2.4.2.1. De OVAM stapt over van een papieren naar een digitale aanvraagprocedure van een grondstofverklaring via een webloket.

Artikel 10 wijzigt artikel 2.4.2.2. Het verschil tussen natuurlijke en rechtspersonen is niet langer relevant. Ook natuurlijke personen kunnen beschikken over een ondernemingsnummer. De identificatiegegevens kunnen daarom gelijkgeschakeld worden voor beide rechtsvormen. Dit vereenvoudigt bovendien het ontwerp en het gebruik van het webloket.

De geschrapte zin in punt 7° is overbodig: de inhoud is opgenomen in de eerste zin van dit punt.

In punt 9° zijn de handtekening en vermelding van naam, functie, plaats en datum overbodig aangezien elke gebruiker van het webloket zich moet aanmelden voor een bepaalde onderneming en elke actie gelogd wordt. De ondernemingsgegevens zijn dus al gekend wanneer de aanvraag wordt ingediend. Daarom worden deze gegevens geschrapt.

De aanpassingen van artikel 2.4.2.2 zijn er opgericht om alleen de relevante gegevens op te vragen en gegevens die reeds in het KBO gekend zijn, te gebruiken. De aanvrager identificeert zich bij de eerste registratie aan de hand van zijn KBO-nummer. Alle identificatiegegevens uit het KBO worden vervolgens ingelezen in het webloket om de identificatie van de aanvrager te vervolledigen. De naam van de contactpersoon en zijn emailadres moeten nog toegevoegd worden om de identificatie te vervolledigen. Vervolgens voegt de aanvrager alle relevante documenten (zoals inputmaterialen, productieproces, analyseresultaten, ...) toe om de aanvraag voor het verkrijgen van een grondstofverklaring te vervolledigen.

Wanneer er wijzigingen gebeuren in de identificatiegegevens in het KBO stromen deze gegeven door naar de OVAM via het webloket.

Artikel 11 vervangt artikel 2.4.2.3. Met de ingebruikname van het webloket gebeurt er een automatische controle op de volledigheid van de aanvragen (verplichte velden en bijlagen). Elke ingediende aanvraag is dankzij de controle door het webloket per definitie volledig, anders kan ze niet worden ingediend. Daarom kan de voorwaarde in zin 1 geschrapt worden.

Als een aanvraag volledig is en dus ingediend kan worden, krijgt de aanvrager automatisch een bevestigingsmelding in het webloket. Daarom wordt de ontvankelijk- en volledigheidverklaring geschrapt. De wijzigingen weerspiegelen de gevolgen van de digitalisering.

Alle communicatie met betrekking tot een aanvraag gebeurt via het webloket. Daarvoor zijn de nodige functionaliteiten voorzien. De behandelingstermijn wordt behouden op dertig dagen en start op de eerstvolgende werkdag. Bovendien met het wegvallen van de procedure voor de ontvankelijk- en volledigheidverklaring (20 dagen) wordt hierdoor de totale behandeltermijn van een grondstofverklaringsaanvraag in totaal teruggebracht. Net zoals in andere procedures wordt de verantwoordelijkheid voor een tijdige behandeling van een aanvraag bij beide partijen gelegd, door een termijn van 90 dagen vast te leggen waarbinnen de aanvrager het verzoek om aanvullingen moet inwilligen. Die termijn kan in onderling overleg verlengd worden. De communicatie verloopt via het webloket, waarin de nodige functionaliteiten zijn voorzien.

Waar mogelijk worden de identificatiegegevens opgehaald uit authentieke bronnen (zoals het (V)KBO) op basis van het ondernemingsnummer. Zo wordt de registratielast voor aanvragers verlicht. Voor buitenlandse bedrijven is geen automatische verificatie met een authentieke bron mogelijk.

Wijzigingen in het (V)KBO stromen door naar de OVAM via het webloket.

De OVAM zal een functionaliteit voorzien waarin houders van een grondstofverklaring een overname van de houder of van de grondstoffenproducent kunnen melden. De aanvrager moet de identificatiegegevens van de overnemer meedelen, een officieel bewijs van de overname opladen en verklaren dat alle andere dossiergegevens ongewijzigd zijn. In dat geval wordt in het loket automatisch een nieuwe grondstofverklaring verleend op naam van de overnemer. Zowel de OVAM als de toezichthouders ontvangen een automatische melding van deze overname.

De OVAM zal een "elektronische melding" versturen naar de aanvrager bij elke relevante wijziging in een dossier. De melding gebeurt in het webloket en bevat informatie over het dossier (dossierstype, dossiernummer) en de aard van wijziging. De OVAM zal hierover ook een automatische notificatie per mail versturen, maar die geldt slechts als een vrijblijvende service aan bedrijven.

In het webloket wordt de mogelijkheid voorzien dat een grondstofverklaring wordt stopgezet door de houder ervan.

Artikel 12 vervangt artikel 2.4.2.6. Digitaal werken impliceert dat ook de grondstofverklaring digitaal wordt afgeleverd. Daarom moet tijdens het transport en de opslag van de grondstoffen steeds een bewijs van de grondstofverklaring, analoog of digitaal, door de houder van de grondstoffen kunnen worden voorgelegd aan de toezichthouder wanneer deze laatste erom verzoekt. Onder houder van de grondstoffen wordt de persoon die de grondstoffen in zijn bezit heeft, verstaan. Hij is degene die ervoor moet zorgen dat er tijdens het transport en de opslag van de grondstoffen, steeds een bewijs van de grondstofverklaring kan voorgelegd worden. Deze grondstofverklaring moet hij kunnen bekomen bij de grondstoffenproducent of de natuurlijk persoon of rechtspersoon die in diens naam optreedt.

Artikel 13 wijzigt artikel 2.4.3.1. De situaties waarin de OVAM een grondstofverklaring kan opheffen, worden uitgebreid om in lijn te zijn met wat bepaald wordt in artikel 2.2.8. Daarin staat vermeld dat de grondstoffenproducent of in afwijking hiervan, de persoon die in diens naam optreedt, verantwoordelijk is dat de verplichtingen, vermeld in dit hoofdstuk, nageleefd worden. De grondstofverklaring bevat onder meer deze verplichtingen. Bij het niet voldoen aan deze verplichtingen moet dan ook de mogelijkheid bestaan om de grondstofverklaring op te heffen.

Er wordt uitgegaan van een correcte en waarheidsgetrouwe ingave van gegevens bij de aanvraag van een grondstoffenverklaring. Indien na het afleveren van de grondstofverklaring echter blijkt dat er inhoudelijk foutieve gegevens in het aanvraagdossier zaten waardoor ten onrechte een grondstofverklaring werd afgeleverd, moet de grondstofverklaring kunnen opgeheven worden.

Artikel 14 voegt een nieuwe afdeling 2.5 'Kwaliteitsborgingssysteem en traceringsysteem' toe aan hoofdstuk 2.

Onderafdeling 2.5.1 bepaalt het doel, het toepassingsgebied en de modaliteiten van het kwaliteitsborgingssysteem en traceringsysteem.

Het is de bedoeling om het kwaliteitsborgingssysteem alleen op te leggen voor risicostromen. Dit zijn heterogene stromen waarbij de milieukwaliteit van het materiaal variabel is en soms niet zal voldoen aan de dwingende VLAREMA-normen. Het kwaliteitsborgingssysteem bevat een aantal maatregelen om de milieukwaliteit van de grondstof beter te garanderen en op te volgen.

Voor de productie van risicovolle grondstoffen wordt het kwaliteitsborgingssysteem steeds verplicht en wordt het kwaliteitsborgingssysteem opgenomen in de grondstofverklaring. Het kwaliteitsborgingssysteem wordt voor de andere grondstoffen bestemd voor andere toepassingen dan bouwstof, geval per geval beoordeeld en indien nodig in de grondstofverklaring opgenomen.

De gebruikers van de grondstoffen willen dat de milieukwaliteit steeds voldoet aan de dwingende milieucriteria en de toepassing van dit materiaal niet als afvalstof wordt beschouwd. De garanties inzake milieukwaliteit van de grondstoffen zijn noodzakelijk voor een duurzaam beheer van materiaalkringlopen.

De potentiële bouwstoffen die ontstaan door de behandeling van inputmateriaal van diverse samenstelling of van verschillende productielocaties, kunnen een zeer variabele milieukwaliteit bezitten. Afhankelijk van de gebruikswijze, enerzijds onvermengd (als vormgegeven bouwstof), anderzijds vermengd met andere materialen (tot vormgegeven of niet-vormgegeven bouwstof), kan de milieu-impact op de gebruiksplaats al dan niet sterk schommelen.

Voor de gerecycleerde granulaten gebeurt de opvolging van de milieukwaliteit via het Eenheidsreglement (EHR) en wordt op de afleveringsbon het gebruik vermeld. Voor andere grondstoffen moet de milieukwaliteit minstens eenmaal per jaar gemeten worden. In de grondstofverklaring kan een hogere frequentie worden opgenomen. In de grondverzetsregeling voor uitgegraven bodem wordt de milieukwaliteit weergegeven in het technisch verslag en gebeurt de tracering via het bodembeheerrapport.

Voor de materialen die niet onder het EHR of de grondverzetsregeling vallen, wordt de milieukwaliteit van de grondstoffen wel opgevolgd maar meestal minder frequent. Voor grondstoffen uit processen met homogene inputmaterialen is de huidige kwaliteitsborging via minstens 1 analyse per jaar voldoende. Voor grondstoffen uit complexe processen met heterogene inputmaterialen zal de milieukwaliteit sterk schommelen en zal de milieukwaliteit al dan niet aan de milieunormen voldoen. Voor de materialen met milieurisico is een bijkomende kwaliteitsborging noodzakelijk.

Het kwaliteitsborgingssysteem moet er in de eerste plaats voor zorgen dat de ongelijke behandelingen inzake opvolging van de milieukwaliteit van de risicovolle materialen gebruikt in de bouw worden weggewerkt. Voor de materialen met een vergelijkbaar milieurisico (variabele milieukwaliteit) moet een gelijk speelveld gecreëerd worden. Het kwaliteitsborgingssysteem moet ervoor zorgen dat de milieukwaliteit van deze risicostromen frequenter wordt opgevolgd na het afleveren van de grondstofverklaring.

Het kwaliteitsborgingssysteem is noodzakelijk voor de grondstoffen uit complexe processen (bijv. fysicochemische reiniging) met heterogene inputmaterialen die een outputmateriaal leveren met variabele milieukwaliteit. Zelfs indien de heterogene inputmaterialen in een eenvoudig productieproces (breken, zeven) verwerkt worden, kan ook de milieukwaliteit van de outputmaterialen nog sterk variëren en al dan niet voldoen aan de dwingende milieunormen. Het eenvoudige productieproces is meestal onvoldoende in staat om de verontreinigingen af te scheiden. De schommelingen van de milieukwaliteit van de inputmaterialen zijn ook nog in de outputmaterialen aanwezig. Ook bij eenvoudige processen waarin heterogene inputmaterialen worden verwerkt, is een bijkomende kwaliteitsborging voor de outputmaterialen noodzakelijk.

Hierna volgt een niet-limitatieve lijst van materialen die gebruikt worden als bouwstof en waarvoor een kwaliteitsborgingssysteem noodzakelijk is:

- gewassen zand van rioolkolken, zandvangens en veegvuil afkomstig van vergunde inrichtingen voor de fysicochemische reiniging van verontreinigde anorganische afvalstoffen;
- gewassen uitgesorteerd beton- of gewassen metselwerkgranulaat afkomstig van installaties die vergund zijn voor het reinigen van verontreinigde bodemmateriaal;
- gebroken steenachtig materiaal afkomstig van vergunde inrichtingen voor de verwerking van shredderafval;
- gebroken en/of gekalibreerde en/of uitgesorteerde of voorbehandelde assen, slakken of andere steenachtige afvalstoffen afkomstig van vergunde inrichtingen voor de behandeling van as, slak of andere steenachtige afvalstoffen van diverse samenstelling of afkomstig van verschillende productielocaties.

Het kwaliteitsborgingssysteem bestaat uit een zelfcontrole door de producent, een externe controle door een onafhankelijke certificatie-instelling en het afleveren van een certificaat door een onafhankelijke certificatie-instelling. Omdat verschillende certificatie-instellingen kunnen optreden om de grondstoffen te certificeren, is uniformiteit noodzakelijk om een gelijk speelveld te creëren. Voor het certificeren van grondstoffen is een algemeen lastenboek (referentieel) noodzakelijk met de voorwaarden voor zelfcontrole, de externe controle en de certificatie-instelling. Bijgevolg moet eerst het algemeen lastenboek voor de kwaliteitsborging van potentiële bouwstoffen opgesteld worden. Daarom kan de minister nadere voorwaarden bepalen waaraan de zelfcontrole en de externe controle

moeten voldoen De minister bepaalt de vereisten waaraan de zelfcontrole, de externe controle en de certificatie-instelling moeten voldoen door een algemeen lastenboek goed te keuren en het bij uittreksel bekend te maken in het Belgisch staatsblad.

Deze werkwijze is volledig gelijklopend met de invoering van een globaal beheersysteem voor de gerecycleerde granulaten. Dit beheersysteem bevat minstens een door de minister goed te keuren eenheidsreglement dat de voorwaarden en de procedure voor de keuring van gerecycleerde granulaten regelt. De gerecycleerde granulaten die als grondstof worden ingezet, moeten voldoen aan de bepalingen van het eenheidsreglement. Het eenheidsreglement voor gerecycleerde granulaten wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

De zelfcontrole in artikel 2.5.1.2, §2, bestaat erin de acceptatiecriteria en acceptatieprocedure vast te leggen, de grondstof te monitoren, maatregelen uit te werken inzake voorraadbeheer, de opmaak en inhoud van de afleveringsbonnen voor de afvoer van de grondstof, de opleiding van het personeel aan te geven en voor elk onderdeel een oplijsting van de bevoegdheden en verantwoordelijken. In de grondstofverklaring kunnen voorwaarden worden opgelegd voor de producent van de grondstof en voor het gebruik van de grondstof. De grondstof moet gecontroleerd worden. Het kwaliteitsborgingssysteem moet er voor zorgen dat de voorwaarden die in de grondstofverklaring worden opgelegd, worden nageleefd, evenals de maatregelen voor het voorraadbeheer en de opmaak en de inhoud van de afleveringsbonnen voor de afvoer van de grondstof.

De externe controle bestaat minstens uit controlebezoeken en het uitvoeren van controleproeven volgens welbepaalde controleschema's.

In artikel 2.5.1.2, §3, wordt bepaald dat de externe controle wordt uitgevoerd door een certificatie-instelling waarvan de werking en de structuur in overeenstemming zijn met de norm NBN EN ISO/IEC 17065. De certificatie-instelling is daartoe geaccrediteerd door BELAC of door een ander lid van de European co-operation for Accreditation (EA). De ISO 17065 is een internationale standaard voor de conformiteitsbeoordeling door certificeringsinstellingen van producten, processen en diensten. Voor een product moet vooraf vastgelegd worden aan welke specifieke vereisten de producent en de certificatie-instellingen moeten voldoen. Deze eisen worden opgesomd in het lastenboek. Dit lastenboek vormt de basis waarop BELAC steunt om certificatie-instellingen te accrediteren voor de certificatie van het product. Voor de productcertificatie van bouwstoffen zijn momenteel door BELAC 15 certificatie-instellingen geaccrediteerd zoals Belgian Construction Certification Association vzw, Copro vzw, Vinçotte nv en Probeton vzw.

De accreditatie heeft betrekking op de uit te voeren activiteiten. Omdat het kwaliteitsborgingssysteem in eerste instantie betrekking heeft op de certificatie van grondstoffen voor het gebruik als bouwstoffen wordt voor de externe controle dezelfde aanpak gevolgd als die voor gerecycleerde granulaten. Zoals onder het goedgekeurde eenheidsreglement (lastenboek) voor de gerecycleerde granulaten, zal de minister een nieuw reglement voor andere bouwstoffen bepalen. De minister bepaalt in het reglement de nadere regels betreffende de voorwaarden waaraan de certificatie-instellingen en de externe controle moeten voldoen. Dit is noodzakelijk om verschillende certificatie-instellingen toe te laten om dezelfde soort grondstoffen te certificeren. Dit reglement vormt de basis waarop BELAC steunt om certificatie-instellingen te accrediteren voor de productcertificatie van andere bouwstoffen dan gerecycleerde granulaten.

Certificatie-instellingen die aan een andere ISO norm voldoen, kunnen aanvaard worden . De minister kan een andere norm dan ISO 17065 voor de kwaliteitsborging toestaan als de norm een gelijk niveau van milieubescherming voor de grondstof garandeert. In bepaalde gevallen is het afleveren van een certificaat niet nodig, bijvoorbeeld voor de grondstoffen, afkomstig van de behandeling van afvalstoffen, die als bouwstof niet

vermarkt worden. In voorkomend geval bepaalt de minister welke norm voor de grondstof wordt toegestaan die een gelijk niveau van milieubescherming garandeert.

Door het certificaat te verlenen verklaart de certificatie-instelling dat de grondstof conform is aan het reglement waarin de acceptatievoorwaarden, de procescontrole, de controles van de milieukwaliteit zijn opgenomen, de bepalingen van het VLAREMA en de voorwaarden opgenomen in de grondstoffenverklaring.

In artikel 2.5.1.3 wordt bepaald dat de resultaten van de externe controle op een elektronische drager moeten worden bijgehouden. De certificatie-instelling valideert deze data en laadt deze op in de databank voor de monitoring van grondstoffen die beheerd wordt door de OVAM. In de databank moeten minstens de monsternemingsverslagen en analyseverslagen van de externe controleproeven worden opgenomen. De OVAM bepaalt nader hoe de data gevalideerd worden, welke data in de databank moeten worden opgenomen, het formaat van deze data en het tijdstip waarop dit moet gebeuren.

De databank is van belang om meer inzicht te krijgen in de materiaalketens zodat de kwaliteit van de grondstof beter kan worden opgevolgd. Door een goede kwaliteit aan te tonen kan het gebruik van de grondstof gestimuleerd worden.

In artikel 2.5.1.4 wordt bepaald dat de certificatie-instelling jaarlijks per producent een overzichtstabel moet opstellen van de gecertificeerde grondstoffen. Ook deze bepaling stemt overeen met deze uit het eenheidsreglement voor de certificatie van gerecycleerde granulaten en geeft de mogelijkheid de materiaalstromen van de respectievelijke grondstoffen binnen de keten zichtbaar te maken.

Onderafdeling 2.5.2 bepaalt het doel, het toepassingsgebied en de modaliteiten van het traceringsstelsel.

Het traceringsstelsel zal alleen opgelegd worden aan de grondstoffen met gebruiksbepalingen die daarom een strikte opvolging vereisen. Het traceringsstelsel moet garanderen dat deze grondstoffen ook in het tweede leven en later zullen toegepast worden met dezelfde gebruiksbepalingen.

Voorbeelden van gebruiksbepaling zijn: bij afbraak van de vormgegeven bouwstof moet het sloopmateriaal verwerkt worden in vormgegeven bouwstoffen, een minimaal volume van de grondstof moet gebruikt in het bouwwerk, of de maximale toepassingsdikte van het materiaal wordt beperkt. Het traceringsstelsel moet garanderen dat aan deze grondstoffen steeds dezelfde gebruiksbepalingen opgelegd worden.

Het traceringsstelsel is verplicht voor grondstoffen voor gebruik als bouwstoffen waarvoor gebruiksbepalingen werden opgelegd. Het wordt in de grondstoffenverklaring opgelegd. Gebruiksbepalingen worden voor de andere toepassingen dan bouwstof geval per geval beoordeeld. Het traceringsstelsel wordt dan eventueel in de grondstofverklaring opgenomen.

Dit traceringsstelsel volgt het gebruik van de grondstof op tot aan het gebruik ervan in een werk. De vereisten waaraan deze tracering, evenals de derde partij die instaat voor de tracering, moet voldoen worden uitgewerkt in een standaardprocedure, opgesteld door de minister. De vereisten kunnen onder andere omvatten: het bijhouden van een register met de ligging van de gebruiksplaatsen op basis van perceelnummer en adres, het opnemen van de nodige bepalingen in de contracten van de grondstoffenproducent met de afnemers om de vereiste gegevens te verzamelen, de wijze waarop dit register moet bijgehouden worden met het oog op gegevens uitwisseling, ... De derde partij moet het register in een bewerkbare vorm aanleveren aan de overheid. Ook bij stopzetting van de activiteiten van de derde partij moeten de gegevens van het register kunnen opgehaald worden om ze centraal op te slaan. De minister duidt de derde partij aan en ze moet

voldoende representatief zijn voor de groep van actoren die bij de grondstof betrokken zijn.

Artikel 15 wijzigt artikel 3.4.5.1. In onderafdeling 3.4.5 over afgedankte batterijen worden enkele kleine wijzigingen aangebracht om de goede uitvoering van de aanvaardingsplicht te verzekeren voor grote industriële batterijen. De laatste jaren kent dit type van batterijen een sterke groei (bv. in hybride en elektrische voertuigen). In tegenstelling tot de klassieke batterijen zal dit type van batterij na een eerste afdanking vaak nog niet verwerkt worden maar een tweede leven krijgen in eenzelfde of andere toepassing.

Via deze aanpassing wordt verduidelijkt dat batterijen die opnieuw op de markt worden gebracht, ook onder de aanvaardingsplicht vallen. Dit impliceert dat de producent van deze batterijen moet aansluiten bij een beheersorganisme of een individueel afvalpreventie- en afvalbeheerplan moet indienen. Bovendien wordt expliciet opgenomen dat geen samenwerking is verplicht met de gemeenten voor afgedankte batterijen voor de aandrijving van hybride en elektrische voertuigen. Dit type van batterijen worden immers niet beschouwd als huishoudelijke afvalstoffen.

Artikel 16 wijzigt artikel 3.4.5.6. Punt 1° c) wordt geschrapt omdat het reeds vanaf 1 oktober 2015 op Europees niveau verboden werd om kwikbatterijen op de markt te brengen. Punt 2° wordt vervangen door een aangepaste opsomming van batterijfracties, die overeenstemt met de huidige werkwijze. In de praktijk worden bijvoorbeeld steeds alkali-mangaanbatterijen en zink-bruinsteenbatterijen als één gezamenlijke fractie uitgesorteerd en gerecycleerd. In de aangepaste opsomming worden deze batterijen dan ook als één fractie vermeld. De rapportageplicht wordt uitgebreid tot rapportage over batterijen die opnieuw worden gebruikt in eenzelfde of een andere toepassing. Van alle batterijen en accu's ingezameld via de aanvaardingsplicht moet de producent rapporteren aan de OVAM. De rapportage over hergebruik van batterijen zal voornamelijk beperkt zijn tot een beperkt aantal types van batterijen waarvoor een markt voor een tweede leven bestaat.

Artikel 17 wijzigt de datum van de inwerkingtreding van artikel 3.4.8.1. De inwerkingtreding van de aanvaardingsplicht afgedankte matrassen, evenals de bijhorende verplichting om afgedankte matrassen van huishoudelijke en bedrijfsmatige oorsprong selectief in te zamelen, wordt uitgesteld tot 1 januari 2021. Bij de invoering van deze aanvaardingsplicht werd beoogd om de veralgemeende selectieve inzameling en recyclage van afgedankte matrassen tegen 1 januari 2018 te operationaliseren in het kader van een onderhandelde en goedgekeurde milieubeleidsvereenkomst afgedankte matrassen. De voorbereidingen (startnota) werden reeds gestart, maar hebben om verschillende redenen vertraging opgelopen. Enerzijds zijn er nog onvoldoende wettelijke initiatieven in de andere gewesten om ook een aanvaardingsplicht voor deze afvalstroom in te voeren en hierdoor is de sector niet bereid om de onderhandelingen voor het afsluiten van een milieubeleidsvereenkomst met het Vlaamse Gewest te starten. Daarnaast zijn er nog belangrijke problemen te zijn met betrekking tot de op dit ogenblik beschikbare afzetkanalen voor deze afvalstroom, waardoor in de eerste periode slechts minimale recyclagepercentages zullen kunnen behaald worden.

Artikel 18 wijzigt artikel 3.4.11.1, eerste lid. Verbruiksgoederen worden niet langer beperkt tot de "verpakte verbruiksgoederen", maar uitgebreid naar alle verbruiksgoederen om, naast het verpakkingsmateriaal zelf, ook sigarettenpeuken, kauwgomoverblijfselen, drukwerk,... als goederen te kunnen aanduiden die vaak terug te vinden zijn in het zwerfvuil, en waar de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid ingevuld wordt door de betrokken producenten door te beschikken over een collectief plan als vermeld in afdeling 3.3 van het VLAREMA.

Artikel 19 voegt een punt 13° en 14° toe aan artikel 4.3.1, eerste lid.

Recycleerbare harde kunststoffen worden toegevoegd aan de lijst van huishoudelijke afvalstoffen die gescheiden moeten worden aangeboden en verder afzonderlijk worden gehouden bij de ophaling of inzameling, in lijn met het uitvoeringsplan "Huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval" dat de lokale besturen verplicht om uiterlijk tegen 16 september 2017 minstens een selectieve inzameling van harde kunststoffen te organiseren via het recyclagepark. De harde kunststoffen bij huishoudens zijn bijvoorbeeld kunststoffen buizen, dakgoten, bloempotten, tuinmeubelen, rolluiken e.d. Het doel is om meer harde kunststoffen selectief in te zamelen en naar hoogwaardige materiaalrecyclage te laten gaan.

Ten gevolge van de schrapping uit de kga-lijst in artikel 5.2.2.1 moeten gebruikte dierlijke en plantaardige oliën en vetten bijkomend opgenomen worden in deze lijst vermits het de bedoeling is om de verplichte selectieve inzameling van deze stroom te behouden.

Artikel 20 voegt een punt 20° tot en met 22° toe aan artikel 4.3.2, eerste lid. Geëxpandeerd polystyreen, folies en recycleerbare harde kunststoffen worden toegevoegd aan de lijst van bedrijfsafvalstoffen die gescheiden moeten worden aangeboden door de afvalstoffenproducent en afzonderlijk worden gehouden bij de ophaling of inzameling. Dit is in lijn met het uitvoeringsplan "Huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval" en heeft als doel kunststoffen naar hoogwaardige materiaalrecyclage te laten gaan. Het geëxpandeerde polystyreen is zuiver piepschuim van verpakkingen met bolletjesstructuur. De folies zijn zuivere omverpakkingen en vervoersverpakkingen die niet rechtstreeks in contact komen met een product. Dit is bijvoorbeeld krimpfolie gebruikt rond flessen en paletten. De recycleerbare harde kunststoffen van bedrijven zijn productieafval (zoals spuitresten, brokken, snijresten,...), kunststofverpakkingsafval (zoals paletten, kratten, kisten, vaten, emmers,...) kunststofbouwafval (zoals raamkozijnen, deuren, rolluiken, dakgoten, buizen, kabelgoten, platen, ...) en harde kunststofafval (zoals kunststof kantoormateriaal, bloempotten, trays, meubelair,...). Het zijn de harde kunststoffen waarvoor de recycleerbaarheid zowel technisch als economisch haalbaar is.

Net zoals voor de andere afvalstoffen die gescheiden moeten worden ingezameld volgens dit artikel, wordt geen ondergrens bepaald voor geëxpandeerd polystyreen, folies en recycleerbare harde kunststoffen voor gescheiden inzameling. Het is belangrijk dat zowel de afvalstoffenproducent als de inzamelaar zich organiseren op de gescheiden inzameling van geëxpandeerd polystyreen, folies en recycleerbare harde kunststoffen. Bedrijven bieden bij voorkeur hun geëxpandeerd polystyreen, folies en/of recycleerbare harde kunststoffen gescheiden aan bij de ophaling door de inzamelaar. Maar er kan ook voor gekozen worden om geëxpandeerd polystyreen, folies en recycleerbare harde kunststoffen met andere droge afvalfracties samen te voegen in één recipiënt op voorwaarde dat de kunststoffen op een vergunde sorteerinrichting worden uitgesorteerd en indien dit zo is overeengekomen in het contract met de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar van het bedrijfsrestafval. Voor het kunststofverpakkingsafval kan de afvalstoffenproducent bij Val-I-Pac een recyclagepremie en een containerpremie krijgen voor het plaatsen van rolcontainers/zakken om het sorteren van verpakkingsafval mogelijk te maken. De premies dekken in verhouding de kosten bij inzameling van kleine hoeveelheden meer dan bij grote hoeveelheden kunststofverpakkingsafval.

Bij zeer kleine hoeveelheden van geëxpandeerd polystyreen, folies en recycleerbare harde kunststoffen is het economisch en ecologisch interessanter om deze naar een extern inzamelpunt (bijv. privaatrechtelijk inzamelpunt of een gemeentelijk recyclagepark) te brengen. Het aantal brengmomenten kan dan worden afgestemd op de beschikbare plaats bij de kleine onderneming.

Artikel 21 vervangt artikel 4.3.3. In dit artikel wordt een verplichting tot slooppopvolging ingeschreven met als bedoeling zoveel mogelijk puin als laagmilieurisico-profiel (LMRP) bij de breker aan te leveren. De verwerking en uitkeuring van LMRP is niet alleen goedkoper dan dat van hoogmilieurisico-profiel (HMRP), maar neemt ook minder tijd en ruimte in beslag. De bekommernis van de sector is dat de meeste brekers onvoldoende plaats

hebben om grote hoeveelheden HMRP-puin te verwerken. De sector vreest ook dat de invoering van de sloopopvolging op vrijwillige basis door het kostprijsverschil voor de verwerking van HMRP-puin en LMRP-puin een onvoldoende stimulans zal zijn voor de bouwheren om het puin met een verwerkingstoelating van een sloopbeheerorganisatie af te voeren, ook omdat de bouwheren onvoldoende op de hoogte zijn van de (financiële) consequenties van de verwerking van niet selectief ingezameld puin. Om die redenen is het wenselijk de verplichting tot sloopopvolging in te voeren en daaraan de nodige controle te koppelen.

De verplichte sloopopvolging geldt voor alle gebouwen, ongeacht hun bestemming als bedrijfsgebouw of woning, wanneer het totaal betrokken bouwvolume in de omgevingsvergunning groter is dan 1000 m³ voor niet-residentiële gebouwen of groter dan 5000 m³ voor in hoofdzaak residentiële gebouwen, en voor infrastructuurwerken. Voor sloop- en ontmantelingswerken bij gebouwen met een andere functie dan wonen met een bouwvolume van meer dan 1000 m³ heeft de sector en de overheid sinds 2009 een ruime ervaring aan de hand van de sloopinventaris. Het gaat daarbij vooral om bedrijfsgebouwen waarvan de selectieve sloop economisch haalbaar was. De functie waarvoor het gebouw gebruikt wordt, is nu niet meer aan de orde. De reden hiervoor is dat het niet altijd duidelijk is of een gebouw al dan niet (gedeeltelijk) ooit een andere functie dan wonen had.

De reële kosten en baten van sloopopvolging bij kleinere gebouwen (bouwvolume kleiner dan 1000 m³) zijn onvoldoende gekend om deze gebouwen nu mee op te nemen in de verplichting. Daarbij moet nog rekening worden gehouden met het feit dat:

- voor kleine gebouwen de kostprijs voor de opmaak van een sloopopvolgingsplan relatief gezien te hoog zou oplopen zonder dat de opmaak ervan een zekere meerwaarde oplevert voor het materialenbeheer. Bij renovatie van kleine gebouwen is selectieve sloop of ontmanteling en afzonderlijke inzameling niet altijd mogelijk en is er niet altijd afvoer van een minimale hoeveelheid (minimaal één container) zuiver puin (puin met LMRP) naar de puinbreker;
- in de standaardprocedures voor een sloopbeheerorganisatie wordt er bij de procedures een onderscheid gemaakt tussen infrastructuurwerken, gebouwen > 1000 m³ en gebouwen < 1000 m³. Voor een eenduidige wetgeving is het aangewezen dezelfde criteria te hanteren in zowel de standaardprocedures als het VLAREMA;
- er onvoldoende draagvlak is bij de bouwheren waarbij een particuliere woning wordt gesloopt of gerenoveerd. Bovendien zijn er bij de deelprocedure voor kleine gebouwen van de standaardprocedure traceerbaarheid sloopmateriaal via een sloopbeheerorganisatie onvoldoende garanties dat de opmaak van een sloopopvolgingsplan een meerwaarde biedt voor het materialenbeleid en het sluiten van materialenkringlopen op een kostenefficiënte manier. Meer onderzoek op basis van de werking in de praktijk is dan ook nodig voor een verruiming van het toepassingsgebied naar gebouwen met een bouwvolume van minder of gelijk aan 1000 m³.

Ook bij het onderhoud en de aanleg van wegenis- en andere infrastructuurwerken heeft de sector en de overheid ervaring met de inventarisatie van de afvalstoffen die ontstaan bij de afbraak. Gezien deze ervaring en door het feit dat een belangrijk deel van het steenachtig puin dat moet worden opgevolgd, juist ontstaat bij sloop-, renovatie-, ontmantelings- of onderhoudswerken van grote gebouwen en van infrastructuur, is gekozen om voor deze gebouwen de verplichte sloopopvolging op te leggen.

In plaats van de 'sloopinventaris' moet voortaan 'het sloopopvolgingsplan' deel uitmaken van het vergunningsaanvraagdossier en, indien van toepassing, de aanbestedingsdocumenten, de prijsvraag en de contractuele documenten.

Artikel 22 wijzigt artikel 4.3.5. Sloopmateriaal wordt gedefinieerd in dit artikel om in lijn te zijn met het opheffen van de definitie 'bouw- en sloopmateriaal' in artikel 1.2.1, §2, 95°, van het VLAREMA door artikel 1, 6°, van dit besluit. De woorden 'bouw- en sloopmateriaal' worden dan ook telkens vervangen door 'sloopmateriaal'.

De bepalingen die moeten geregeld zijn in de standaardprocedure waaraan het traceerbaarheidssysteem van een erkende sloopbeheerorganisatie moet voldoen, werden aangepast:

- een aantal kleine tekstuele aanpassingen zonder inhoudelijke impact;
- de voorwaarden waaronder de opmaak van een controleverslag nodig is, moeten nu bepaald worden in de standaardprocedure;
- het behalen van een verwerkingstoelating is vervangen door de voorwaarden tot aanvragen en verkrijgen van een verwerkingstoelating. Dit betekent dat een aanpassing van de standaardprocedures nodig is. In de standaardprocedures moet aangegeven worden onder welke voorwaarden een verwerkingstoelating kan verkregen worden. Zo kan bijvoorbeeld gespecificeerd worden dat, op basis van de gegevens van het sloopopvolgingsplan, geen verwerkingstoelating moet aangevraagd worden bij gebouwen in het geval er niet selectief gesloopt of selectief ingezameld kan worden. Of in de gevallen waarbij geen of heel weinig (geen volle container) zuiver puin zal afgevoerd worden en het gemengd puin naar een sorteerinrichting wordt afgevoerd;
- de nieuwe bepaling over de contractuele documenten tussen de opdrachtgever en de uitvoerder van de werken bij een verwerkingstoelating zorgt ervoor de verplichtingen niet eenzijdig bij de bouwheer kunnen worden gelegd zonder de garantie voor de bouwheer dat de sloper effectief selectief zal slopen en de sloopmaterialen selectief zal inzamelen. Op die manier heeft de bouwheer dus garanties dat de sloper het puin goedkoop als LMRP naar een breker zal afvoeren en dat de sloper de prijs voor afvoer van LMRP-puin zal doorrekenen naar de bouwheer.

Artikel 23 voegt een artikel 4.4.5 toe. Tijdens een bulktransport van olie zal de oliefractie vaak automatisch naar boven drijven, waardoor het olie-watermengsel gewoon gravitair in 2 fracties zal opsplitsen. Soms zal de transporteur deze scheiding versnellen of verbeteren door deze via handeling te forceren. Afhankelijk of deze handelingen ertoe leiden dat de nuttige toepassing van althans een gedeelte van de afvalstoffen mogelijk wordt, dan wel de handelingen leiden tot verwijdering, is de mogelijke handeling vergunningsplichtig.

Het Omgevingsvergunningsdecreet voorziet de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering bepaalde inrichtingen of activiteiten aanwijst die vanwege hun aard op verschillende locaties al dan niet binnen een vergunde inrichting, kunnen worden ingezet (mobiele of verplaatsbare inrichtingen). Het is echter niet wenselijk om van deze mogelijkheid gebruik te maken voor de inzameling (en decantatie) van olie/watermengsels aan boord van binnenschepen en andere vervoersmiddelen. In praktijk is er dus een verbod, naar analogie met de bestaande wetgeving voor zeeschepen. Hier is enige tijd geleden een internationaal verbod ingevoerd voor het blenden van bulk liquid cargo tijdens de zeereis. Echter, het natuurlijk decanteren van olie/watermengsels aan boord van binnenschepen is een proces dat zonder invloed van buitenaf niet tegen te houden valt. De natuurlijke decantatie is een proces dat bijgevolg moet beschouwd worden als deel uitmakend van het vervoer en/of laad/losproces. Deze handeling is niet vergunningsplichtig en valt dus niet onder het verbod op voorwaarde dat alle fracties (water/olie/eventueel sediment) op frequente en regelmatige basis afgegeven worden aan een vergunde inrichting voor de verwerking ervan aan land.

Artikel 24 voegt een paragraaf 2 toe aan artikel 4.5.2. Deze wijziging komt er omdat door de Europese Verordeningen 142/2011 en 592/2014 de mogelijkheid moet voorzien worden om dierlijke vetten te verstoken (als niet afvalstof). Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds gesmolten dierlijke vetten afgeleid van categorie 1- en 2-materiaal enerzijds en categorie 3-materiaal anderzijds. Categorie 1 en 2 dierlijke bijproducten (in dit geval vetten) moeten verwijderd worden. Zij kunnen dus zonder problemen verstookt (of verbrand) worden. Concreet worden in Vlaanderen de categorie 1 en 2 vetten altijd rechtstreeks verbrand. Voor gesmolten dierlijke vetten afgeleid van categorie 3-materiaal, die perfect een materiaaltoepassing kunnen hebben in veevoeding, oleochemie of biodieselproductie, ligt dit anders. Vanuit het afvalstoffen- en

materialenbeleid is er dus een sturing van dit materiaal richting materiaalrecyclage en niet richting verbranding (met energierecuperatie).

In 2008 werd op verschillende niveaus de discussie gevoerd over de toepassingsmogelijkheden van gesmolten dierlijke vetten afgeleid van categorie 3-materiaal (en gebruikte frituurvetten en -oliën (GFVO)). In het kader van het Vlaamse afvalstoffen- en materialenbeleid en de groeiende belangstelling voor hernieuwbare energie is er naar een oplossing gezocht voor het spanningsveld tussen materiaalrecyclage en energetische valorisatie. Beide afvalstoffen (gesmolten dierlijke vetten afgeleid van categorie 3-materiaal en GFVO) vallen onder artikel 4.5.2 van het VLAREMA. Dit artikel legt een verbrandingsverbod op voor selectief ingezamelde stromen die in aanmerking komen voor materiaalrecyclage. Specifiek worden deze afvalstoffen ingezet in veevoeding, oleochemie of als grondstof voor genormeerde biodiesel. Elektriciteits- en/of warmteopwekking door verbranding is echter een reëel alternatief dat bepaalde ecologische voordelen kent en dat door stimuleringsmaatregelen voor hernieuwbare energie in Vlaanderen ook economisch aantrekkelijk is.

Artikel 25 wijzigt artikel 4.5.3. Deze wijziging regelt de voorwaarden waaraan de afwijkingaanvragen van 4.5.1 en 4.5.2 moeten voldoen.

Artikel 26 vervangt artikel 5.1.2. 'Naargelang de soort' wordt geschrapt want het is steeds de bedoeling geweest dat de kosten van het beheer van huishoudelijk afval kunnen toegewezen worden aan de minst gewenste soorten afval, bijv. restafval, zodat deze soorten de zwaarste lasten dragen. De lokale besturen zijn autonoom in de mate en wijze van doorrekening. Een toewijzing van kosten van inzameling voor recyclage, hergebruik, enz. aan bijv. restafval kan bijgevolg indien gewenst door de lokale besturen. Verder was een taalkundige correctie nodig aan dit artikel om het verkeerd interpreteren van de zinnen te vermijden.

Artikel 27 wijzigt artikel 5.1.4, tweede lid. Deze vorm van afronding was altijd de bedoeling. De vroegere formulering was taalkundig onjuist. Op de website www.ovam.be verschijnen jaarlijks in januari de herzieningsformule en de herziene bedragen van de minimum- en maximumbedragen opgenomen in bijlage 5.1.4.

Artikel 28 voegt een nieuw eerste lid toe aan artikel 5.1.6. Deze wijziging verandert de maximumbedragen opgenomen in bijlage 5.1.4 niet. De doelstelling van harmonisatie van tarieven wordt onverminderd behouden. Indien de noodzakelijkheid volgens het principe "de vervuiler betaalt" wordt aangetoond, kan de OVAM uitzonderlijk toestaan dat het lokale bestuur voor de fractie huisvuil een hoger bedrag kan aanrekenen dan het maximumbedrag in bijlage 5.1.4. Op die manier kan via de fractie huisvuil een deel van de kosten van het beheer van andere huishoudelijke fracties gedragen worden. Dit kan alleen op gemotiveerd verzoek waarbij het lokaal bestuur aantoont dat de aan de burger aan te rekenen kosten passen binnen het volledige concept van het lokaal bestuur om het restafval te beperken, inbegrepen afvalpreventie en selectieve inzameling. De aan de burger aan te rekenen kosten moeten gerelateerd zijn aan de werkelijke kosten van het beheer van huishoudelijk afval en mag de totale kost van het lokaal bestuur voor het beheer van huishoudelijk afval nooit overschrijden. In de geest van het VLAREMA en 'de vervuiler betaalt' is er geen anomalie wanneer een lokaal bestuur voor huisvuil een bedrag dat hoger is dan het vooropgesteld maximaal tarief, aanrekent, op voorwaarde dat dit getal maar lager of gelijk is aan de reële kost van het beheer van huishoudelijk afval van het lokaal bestuur.

Artikel 29 vervangt artikel 5.2.2.1. De actualisatie van de lijst klein gevaarlijk afval (kga) is de uitvoering van actie 13 van het 'Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval'. In de nieuwe kga-lijst wordt het voorzorgsprincipe gehanteerd. Niet alle kga is gevaarlijk. Soms is het huishoudelijk afval dat door een burger niet te onderscheiden is van gevaarlijk afval. In dat geval wordt er gekozen voor een opname op de kga-lijst. De

gemeenten mogen het kga voor afvoer naar een inzamelaar, handelaar of makelaar sorteren voor verdere verwerking. Producten die dagdagelijks zonder bescherming gebruikt worden door huishoudens, worden niet langer als kga gecatalogeerd. Afvalstoffen die probleemloos op een andere wijze veilig ingezameld en verwerkt kunnen worden, apart of samen met bijv. het huisvuil, verdwijnen uit de kga-lijst. De communicatie naar de burger primeert. Gevaarlijke afvalstoffen waarvoor een uitgebreide producentenverantwoordelijk geldt, worden omwille van de duidelijkheid voor de burger toch behouden op de kga-lijst.

De grote hoeveelheid rubrieken in de oude kga-lijst gaf aanleiding tot onnodige administratieve last. Deze worden dan ook waar mogelijk samengevoegd. Het opstellen van de nieuwe kga-lijst is pragmatisch aangepakt wat heeft geleid tot een makkelijker begrijpbare lijst, en is aangepast aan de technische en maatschappelijke evoluties sinds 1991. Volgende rubrieken zijn hieruit voortvloeiend verdwenen uit de kga-lijst:

- cosmetica;
- plantaardige en dierlijke vetten en oliën;
- zepen, waspoeders, vaatwasproducten;
- foto- en filmafval met weinig gevaarseigenschappen.

Volgende rubrieken zijn afgeslankt:

- alleen vuurwerk en vuurpijlen. Andere ontplofbare stoffen en munitie horen niet afgevoerd te worden via de gemeentelijke kanalen;
- technisch lege verpakkingen zonder of met heel beperkte restanten zijn in heel wat gevallen ongevaarlijk en zelfs recycleerbaar. Bijgevolg blijven alleen die technisch lege verpakkingen die op basis van het voorzorgsprincipe potentieel gevaarlijk zijn, behouden in de kga-lijst;
- alleen niet geperforeerde gasflessen voor eenmalig gebruik blijven behouden op de kga-lijst. Voor de herbruikbare gasflessen is er een terugnamesysteem opgezet. De geperforeerde mogen in het metaalafval.

Voor een aantal items geldt een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Zij blijven echter op de kga-lijst voor de duidelijkheid voor de burger. Deze stromen moeten niet ingezameld worden op kosten van de gemeenten. Het betreft:

- rookdetectoren;
- batterijen;
- gasontladingslampen zoals TL- en spaarlampen.

Verder zijn er nog een aantal wijzigingen in terminologie aangebracht om een productgroep te verruimen. Zo wordt de term pesticiden vervangen door de term bestrijdingsmiddelen. Items die vroeger opgesomd werden met de specifieke product-, stof- of chemische naam, worden meer algemeen benoemd om niet limitatief te zijn, bijv. brandspiritus wordt vervangen door ontvlambare oplosmiddelen. Het is immers de bedoeling dat de hele productgroep door de term gevat wordt als kga, en niet alleen diegenen die met hun specifieke naam vernoemd worden. Onder bijtende en gefluoreerde schoonmaakmiddelen vallen bijv. wc-reinigers, autowax, metaalpoets, roestverwijderingsmiddelen, meubelolie, boenwas, ontstoppers, beitsmiddelen, bleekmiddelen, ontvetters en ontvlekkers.

Artikel 30 wijzigt de termijn, opgenomen in artikel 5.2.3.8, 4^e lid, voor het uitbrengen van een advies aan de minister over afwijkingaanvragen met betrekking tot de recipiënten voor medisch afval.

Artikel 31 wijzigt artikel 5.2.4.5. Dateren en ondertekenen is niet langer nodig. Deze gegevens worden immers automatisch bijgehouden in het webloket. Door de ingebruikname van een webloket verlopen alle aanvragen via elektronische weg. De handtekening en vermelding van datum, plaats, naam en functie zijn overbodig aangezien elke gebruiker zich aanmeldt voor een bepaalde onderneming. De ondernemingsgegevens zijn dus al gekend op het moment dat de aanvraag wordt ingediend.

Artikel 32 vervangt artikel 5.2.4.6. Door de ingebruikname van een webloket krijgen aanvragers automatisch en direct een melding of hun aanvraag correct is ingediend. Dit vervangt de ontvankelijk- en volledigheidverklaring. De beslissing wordt meegedeeld via het webloket. De OVAM bezit nog steeds de mogelijkheid om aanvullingen te vragen. Aangezien de termijn voor ontvankelijk- en volledigheidverklaring is geschrapt, wordt de behandelingstermijn geschorst zolang die aanvullingen niet ontvangen zijn. Alle communicatie naar aanleiding van het verzoek om aanvullingen wordt gelogd in het webloket.

Artikel 33 wijzigt artikel 5.2.4.7. Dit artikel schrapt de verplichting voor de bedrijven om het rapport te bezorgen aan de OVAM en vervangt dit door een verplichting voor de keuringsinstellingen om binnen de twee maanden het rapport elektronisch op te laden in het webloket. De termijn waarbinnen de OVAM een beslissing kan nemen over een afwijking met betrekking tot de jaarlijkse opvolgingskeuring voor de erkende centra voor het depollueren, ontmantelen en vernietigen van afgedankte voertuigen wordt gereduceerd tot 30 kalenderdagen.

Artikel 34 heft artikel 5.2.5.3/1 op. Dit artikel, dat een aantal voorwaarden oplegt aan de verwerkers van AEEA, wordt opgeheven om een gelijkvormige regelgeving te komen in de drie gewesten. Het Vlaamse gewest legde als enige de verplichting op te voldoen aan de Europese norm EN50625, hetzij door een Weelabex Conformity Audit, hetzij door een voor deze norm geaccrediteerde keuringsinstelling. De verplichting tot rapportering blijft behouden, alsook de verplichting de gerapporteerde cijfers te laten valideren door een onafhankelijke keuringsinstelling, geaccrediteerd overeenkomstig ISO 17020. De modaliteiten voor deze validatie gebeurt momenteel aan de hand van checklijsten opgesteld door de OVAM.

Artikel 35 reduceert de termijn, opgenomen in artikel 5.2.10.9, §2, 5^e lid, tot 30 kalenderdagen waarbinnen de OVAM kan beslissen om een vrijstelling te verlenen aan een schip voor het betalen van een bijdrage voor de afgifte van scheepsafval.

Artikel 36 wijzigt artikel 5.3.2.1, eerste lid. Alle materialen die als meststof of bodemverbeterend middel worden gebruikt, moeten meegerekend worden in de totale dosering aan verontreinigde stoffen. Behalve de beoogde grondstoffen in bijlage 2.2 kunnen nog andere potentiële grondstoffen toegepast worden en de ontvangende bodem aanrijken.

Artikel 37 wijzigt artikel 5.3.2.2. Dit is een kleine tekstuele correctie, die geen verder uitleg behoeft.

Artikel 38 voegt een onderafdeling 5.3.9 toe. Vanaf 2009 werd er jaarlijks een contingent gesmolten dierlijke vetten afgeleid van categorie 3-materiaal vrijgegeven dat toch mocht verbrand worden in plaats van afgevoerd te worden voor materiaalrecyclage. Deze regeling die al sinds 2009 wordt toegepast, wordt door deze wijziging opgenomen in de wetgeving. Het verbranden van dierlijke vetten brengt, wanneer de installatie goed is afgesteld, geen overschrijdingen van de genormeerde verbrandingsparameters met zich mee. De exploitanten van de verbrandingsinstallaties hebben wel problemen met de continue meetverplichtingen waaraan ze onderworpen zijn. Dit brengt immers grote kosten met zich mee.

Door een Europese verordening is het verstoken van dierlijke vetten als grondstof mogelijk gemaakt. In het kader van het Vlaamse materialenbeleid wenst de Vlaamse overheid echter het gebruik van dierlijke vetten als diervoeder te behouden en zelfs te stimuleren. Hierdoor wordt in dit wijzigingsbesluit een verbod op het verstoken van dierlijke vetten (categorie 3-materiaal) ingevoerd, maar met de mogelijkheid om hiervoor individuele afwijkingen (voor categorie 1-, 2-, 3-materiaal) toe te staan. Deze regeling wordt nu in

het wijzigingsbesluit opgenomen waardoor een sturing in het gebruik van dierlijke vetten als veevoeding versus het verstoken van dierlijke vetten mogelijk wordt gemaakt.

De ingevoegde definities behoeven geen verdere uitleg aangezien er verwezen wordt naar de Verordening (EG) 1069/2009 van 21 oktober 2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002. Voor de begrijpelijkheid van dit besluit worden deze definities ook hier opgenomen.

Artikel 39 wijzigt artikel 6.1.1.1. Dit artikel voorziet in vervoersvoorwaarden die krachtens de aanhef van toepassing zijn op 'elk vervoer van afvalstoffen'. 'Vervoer van afvalstoffen' wordt in artikel 1.2.1, §2, 84°, van het VLAREMA gedefinieerd als "afvalstoffen van de ene plaats naar de andere brengen over de openbare weg, spoorweg, waterweg, via luchtvaart of via pijpleiding". Deze definitie bevat geen personele beperking en kan zowel betrekking hebben op het vervoeren van afvalstoffen door de afvalstoffenproducent met eigen vervoersmiddelen als op het vervoer van afvalstoffen geproduceerd door derden (door een geregistreerd vervoerder).

Het begrip 'vervoerder' in artikel 1.2.1, §2, 85°, van het VLAREMA daarentegen kent een beperktere draagwijdte en doelt alleen op het vervoer van afvalstoffen van derden.

Het huidige artikel 6.1.1.1, 2° en 7°, spreken evenwel alleen over 'de vervoerder', waardoor deze voorwaarde strikt genomen geen toepassing zou vinden op het vervoeren van afvalstoffen door de afvalstoffenproducent met eigen vervoersmiddelen. Om hieraan tegemoet te komen wordt 'de afvalstoffenproducent die met eigen transportmiddelen de eigen afvalstoffen vervoert' expliciet opgenomen in dit artikel.

Artikel 40 wijzigt artikel 6.1.1.4. Om de beoogde misbruiken bij het inzamelen van textielafvalstoffen op het openbaar domein (bijv. diefstal van textiel) binnen de milieuwetgeving te kunnen aanpakken, wordt als bijkomende voorwaarde voor de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar opgelegd om het gemeentelijk politiereglement betreffende de inzameling van huishoudelijk textielafval te respecteren. Op deze manier kan het niet naleven van dit reglement inzake de inzameling van huishoudelijk textielafval gebruikt worden voor het schorsen van de registratie (bij niet naleven van de voorwaarden voor het inzamelen, handelen of makelen van afvalstoffen). In het gemeentelijk politiereglement kan onder andere bepaald worden wie huishoudelijke textielafvalstoffen mag inzamelen op het grondgebied van de gemeente. Dit betekent niet dat de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar de overige bepalingen van het gemeentelijk politiereglement niet moet volgen: de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar moet zich houden aan alle verplichtingen opgenomen in het gemeentelijk politiereglement die op zijn activiteiten betrekking hebben. Zo niet, kan er handhavend worden opgetreden. Door de opname van huishoudelijke textielafval in dit artikel kan een overtreding van deze bepalingen van het gemeentelijk politiereglement wel leiden tot een schorsing van de registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar, wat niet voorzien is voor andere huishoudelijke afvalstoffen.

De OVAM verwijdert binnen het kader van haar decretale opdracht ambtshalve afvalstoffen en voert bodemsaneringen uit waarbij van de desbetreffende sites zowel gevaarlijke als niet-gevaarlijke afvalstoffen worden afgevoerd. De ambtshalve verwijdering en de ambtshalve sanering worden uitbesteed door de OVAM. Voor de afvaltransporten die binnen het kader van deze ambtshalve opdrachten moeten gebeuren, zal de opdrachtnemer in principe alle regelingen moeten treffen en ervoor zorgen dat deze opdrachten overeenkomstig de geldende bepalingen in het Materialendecreet en het VLAREMA worden uitgevoerd. Om efficiëntie en financiële redenen worden sommige ambtshalve opdrachten opgesplitst. Hierdoor kan de OVAM rechtstreeks een overeenkomst afsluiten met een vergunde verwerker die de afvalstoffen van een bepaalde ambtshalve verwijdering of ambtshalve sanering kan verwerken. De opdrachtnemer die de effectieve verwijdering of sanering uitvoert, heeft dan niet meer de keuze om zelf een vergunde

verwerker te kiezen waarheen de afvalstoffen kunnen afgevoerd worden voor verwerking. In dergelijk geval waarbij de OVAM rechtstreeks met de verwerker een contract afsluit, treedt de OVAM bijgevolg op als afvalstoffenmakelaar. Daarom moet de OVAM voor de ambtshalve opdracht voldoen aan de voorwaarden van hoofdstuk 6 van VLAREMA. Dit houdt onder meer in het beschikken over een registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar, het beschikken over een intern kwaliteitsborgingssysteem (KBS) voor gevaarlijke afvalstoffen en een periodieke keuring van dit KBS. De wijziging van dit artikel heeft betrekking op het geactualiseerd intern KBS dat momenteel verplicht is voor het inzamelen, handelen en makelen van gevaarlijke afvalstoffen en de periodieke keuring hiervan. Dit KBS moet om de vier jaar worden gekeurd door een onafhankelijke keuringsinstelling. Deze onafhankelijke keuringsinstellingen worden door de OVAM geëvalueerd en gecontroleerd en elk keuringsverslag moet aan de OVAM ter beschikking worden gesteld. Om de schijn van partijdigheid te vermijden wordt in dit artikel opgenomen dat de OVAM niet moet beschikken over een KBS en geen keuring moet laten uitvoeren voor zover zij optreedt binnen haar decretale opdracht van het ambtshalve verwijderen van afvalstoffen en het ambtshalve uitvoeren van bodemsaneringen.

Artikel 41 wijzigt artikel 6.1.2.2. De handtekening en vermelding van naam, functie en datum zijn overbodig aangezien elke gebruiker van het webloket zich moet aanmelden en elke actie gelogd wordt. Al deze gegevens zijn dus al gekend op het moment dat de vervoerder zich registreert. Door de ingebruikname van een webloket is een modelformulier overbodig.

Artikel 42 vervangt artikel 6.1.2.3. Het gaat om een rechtstreekse registratie door het bedrijf waardoor de registratie automatisch wordt verleend. De vervoerder krijgt hiervan meteen een melding in het webloket. Daarom wordt het gebruik van de term "aanvraag" hier geschrapt, net zoals de bevestiging van de registratie na 20 dagen en de melding van onvolledigheid.

Artikel 43 wijzigt artikel 6.1.2.4. De toepassing heet "webloket registraties" en wordt ook zo genoemd op de website van de OVAM.

Artikel 44 voegt een zesde lid toe aan artikel 6.1.3.1. De wijziging van de bepalingen van dit artikel omvat een registratie van rechtswege van de OVAM als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar- of -makelaar uitsluitend beperkt tot de activiteiten binnen het kader van haar decretale opdracht voor het ambtshalve verwijderen en ambtshalve saneren. Dit is vergelijkbaar met de registratie van rechtswege van de gemeenten en hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden omwille van de zorgplicht van de gemeenten voor de huishoudelijke afvalstoffen. De OVAM heeft geen intentie om buiten haar decretale opdracht afvalstoffen in te zamelen, te handelen en te makelen. Daarom wordt een opname van de OVAM in het register niet voorzien.

Artikel 45 vervangt artikel 6.1.3.2, 3°. De handtekening en vermelding van naam, functie en datum zijn overbodig aangezien elke gebruiker van het webloket zich moet aanmelden en elke actie gelogd wordt. Al deze gegevens zijn dus al gekend op het moment dat de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar zich registreert.

Artikel 46 vervangt artikel 6.1.3.3. Het gaat om een rechtstreekse registratie door het bedrijf waardoor de registratie automatisch wordt verleend. De inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar krijgt hiervan meteen een melding in het webloket. Daarom wordt het gebruik van de term "aanvraag" hier geschrapt, net zoals de bevestiging van de registratie na 20 dagen en de melding van onvolledigheid.

Artikel 47 wijzigt artikel 6.1.3.4. De toepassing heet "webloket registraties" en wordt ook zo genoemd op de website van de OVAM.

Artikel 48 wijzigt artikel 7.3.1.2. De verwijzing naar de bepalingen omtrent de selectie afvalproducenten van bedrijfsafvalstoffen, die verslag moeten uitbrengen over de in het vorige kalenderjaar geproduceerde afvalstoffen en grondstoffen wordt hiermee verbeterd.

Artikel 49 wijzigt artikel 7.3.2.1. Dit wijzigingsvoorstel is opgenomen ter uitvoering van het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en vergelijkbaar bedrijfsafval. Dit plan legt aan de gemeenten doelstellingen op wat betreft de hoeveelheid restafval die gemeenten per jaar mogen produceren. Om het huishoudelijk afvalbeleid in het algemeen en de doelstellingen in het bijzonder te kunnen opvolgen, moeten gemeenten jaarlijks aan de OVAM rapporteren over de door of in hun opdracht ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen. Conform het Materialendecreet heeft de gemeente zorgplicht over het huishoudelijk afval. Dit wil zeggen dat de gemeente er zorg voor moet dragen dat huishoudelijke afvalstoffen worden voorkomen, worden hergebruikt en op regelmatige tijdstippen worden opgehaald. De gemeenten regelen de ophaling en inzameling van huishoudelijke afvalstoffen bij gemeentelijke politiereglement en nemen zo een regierol op over het huishoudelijk afval. Ze hebben evenwel de mogelijkheid om een dergelijke regierol beperkt in te vullen. Om de restafvaldoelstellingen van alle gemeenten op te kunnen volgen, zowel vanuit Vlaanderen als vanuit de gemeente zelf, is het belangrijk om zicht te krijgen op alle ingezamelde hoeveelheden huishoudelijk restafval op het grondgebied van de gemeente, ook wanneer de gemeente het beheer van het huishoudelijk afval niet of niet voldoende sluitend heeft vastgelegd in een gemeentelijk politiereglement. Deze hoeveelheden mogen niet verdwijnen uit de restafvalcijfers, want het beleid van de gemeente wordt op basis van dit restafval geëvalueerd. Vandaar dat de gemeenten worden verplicht om te rapporteren over al het huishoudelijk restafval, ingezameld op het grondgebied van de gemeenten.

Artikel 50 wijzigt artikel 7.3.2.2, eerste lid. Om de restafvaldoelstellingen van alle gemeenten op te kunnen volgen, zowel vanuit Vlaanderen als vanuit de gemeente zelf, is het belangrijk om zicht te krijgen op alle ingezamelde hoeveelheden huishoudelijk restafval op het grondgebied van de gemeente, ook wanneer de gemeente het beheer van het huishoudelijk afval niet of niet voldoende sluitend heeft vastgelegd in een gemeentelijk reglement. Deze hoeveelheden mogen niet verdwijnen uit de restafvalcijfers, omdat het beleid van de gemeente op basis van dit restafval geëvalueerd wordt. Vandaar dat de gemeenten worden verplicht om te rapporteren over al het huishoudelijk restafval, ingezameld op het grondgebied van de gemeenten.

Artikel 51 wijzigt bijlage 2.2, afdeling 1. Deze wijziging van het VLAREMA is nodig omdat op de manier waarop het nu beschreven is, in principe ook onverwerkte stromen (met name onverwerkt dierlijk afval, slachtafval) rechtstreeks kunnen gebruikt worden als bodemverbeterend middel of meststof.

Artikel 52 wijzigt bijlage 2.2, afdeling 1. Kalkhoudend materiaal dat ontstaat bij de bereiding van drinkwater of proceswater uit ruwwater vervangt kalkhoudend slib. Bij de ontharding van ruwwater kan afhankelijk van het proces kalkhoudend slib ontstaan maar bijvoorbeeld ook kalkkorrels, geproduceerd door een aantal waterproductiecentra van drinkwaterbedrijven. Vermits kalkkorrels niet opgesomd staan als een beoogde grondstof moet elke producent van kalkkorrels hiervoor een grondstofverklaring aanvragen. Voor het gebruik als meststof of bodemverbeterend middel is een specifieke fysische toestand (slib, korrel) van het kalkhoudende residu niet vereist. Door de ruimere omschrijving 'kalkhoudend materiaal' worden alle residuen als beoogde grondstof beschouwd. Er moet voor geen enkel kalkhoudende residu van de verwerking van ruwwater bij gebruik als meststof/bodemverbeterend middel nog een grondstofverklaring worden aangevraagd.

Artikel 53 wijzigt bijlage 2.2, afdeling 1. Met het Mestdecreet en de uitvoeringsbesluiten worden materialen op de bodem gebracht met een specifieke werking ter bevordering van plantaardige productie. Deze materialen vallen eveneens onder de definitie van meststof of bodemverbeterend middel in het VLAREMA. Bij vergelijking van de VLAREMA-lijst met de materialen opgesomd in het Mestdecreet blijken er zowel overlappingen als tekorten

voor te komen. In het Mestdecreet wordt behalve gecertificeerde gft- en groencompost ook nog boerderijcompost vermeld als "product ontstaan uit een composteringsproces dat op het bedrijf plaatsvindt waarbij bedrijfseigen organische restproducten al dan niet vermengd met stalmest gecomposteerd worden". Boerderijcompost valt ook onder de VLAREMA-definitie van meststof of bodemverbeterend middel. Behalve de nutriënten stikstof en fosfor bevat boerderijcompost ook andere elementen zoals bijvoorbeeld de zware metalen die een impact kunnen hebben op de het milieu en de gezondheid van de mens. Boerderijcompost wordt dan ook toegevoegd aan de VLAREMA-lijst.

Artikel 54 wijzigt bijlage 2.2, afdeling 1. De 2 omschrijvingen voor spuistroom in VLAREMA worden samengevoegd. De voorgestelde definitie is ruimer dan de definitie in het Mestdecreet – drainwater dat niet hergebruikt wordt als voedingswater.

Artikel 55 wijzigt bijlage 2.2, afdeling 1. De 2 omschrijvingen voor spuistroom in VLAREMA worden samengevoegd in artikel 52. Daarom wordt deze rij opgeheven.

Artikel 56 vervangt bijlage 2.3.1.A. In het onderzoeksprogramma met VITO zijn risicogebaseerde ontwerpnormen voor het gebruik van grondstoffen als meststof of als bodemverbeterend middel afgeleid. Bij aanvang zijn afspraken gemaakt over de randvoorwaarden zoals de veilige bodemconcentraties, de standaardhoeveelheid per ha en per jaar, de in- en outputprocessen, de marginale verhoging van streefwaarde tot veilige bodemconcentratie over de tijdsspanne van 100 jaar. Haalbaarheidsonderzoek is eveneens uitgevoerd. Op de klankbordgroep "Bodemverbeterende middelen en meststoffen" van juni 2011 werden de ontwerpnormen besproken. Op basis van reacties en voortschrijdend inzicht werd in oktober 2015 een workshop georganiseerd met de stakeholders. Opnieuw zijn de opmerkingen verwerkt en voor de resterende knelpunten zijn in 2016 door VITO fiches opgesteld met mogelijke oplossingen, die verwerkt zijn in dit voorstel.

Artikel 57 vervangt bijlage 2.3.1.B. Voor waterige materialen met minder dan 2 % droge stof wordt de norm uitgedrukt per liter zoals voor wateranalyse. De parameterlijst is identiek aan deze in bijlage 2.3.1.A en de overeenkomstige normwaarde is factor 50 strenger omdat de concentratie uitgedrukt wordt op volumebasis (liter) in plaats van op de 100% droge stof. De hoofding 'monocyclische aromatische koolwaterstoffen' klopt niet met de onderliggende parameters en wordt vervangen door 'overige organische stoffen'.

Artikel 58 vervangt bijlage 2.3.1.C. De parameterlijst is identiek aan deze in bijlage 2.3.1.A en de normwaarde voor de maximale dosis is berekend op basis van de nieuwe normwaarden in bijlage 2.3.1.A en een hoeveelheid meststof/bodemverbeterend middel van 2 ton droge stof/ha/j of op basis van de nieuwe normwaarden in bijlage 2.3.1.B en een hoeveelheid meststof/bodemverbeterend middel van 100 m³/ha/j.

Artikel 59 verbetert de verwijzing in bijlage 2.3.1.D, 3° naar "bijlage 2.3.1.A".

Artikel 60 bevat overgangsbepalingen voor bestaande grondstofverklaringen voor gebruik als bodemverbeterend middel of meststof die ten gevolge van wijziging van bijlage 2.3.1.A niet langer voldoen aan de normvoorwaarden.

Artikel 61 bevat overgangsbepalingen voor grondstoffen die na de inwerkingtreding van de nieuwe afdeling 5.3.9 een kwaliteitsborgingssysteem moeten opzetten. De overgangstermijn bedraagt 12 maanden vanaf de inwerkingtreding.

Artikel 62 bevat overgangsbepalingen voor de verplichte sloopopvolging. Vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen zijn deze uitsluitend van toepassing op de sloopwerken waarvoor vanaf 12 maanden na de inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen een aanvraag voor stedenbouwkundige handelingen werd ingediend.

Artikel 63 regelt de inwerkingtreding van artikel 20. De gescheiden inzameling van harde kunststoffen, geëxpandeerd polystyreen en folies gaat in op 1 juni 2018 zodat de afvalstoffenproducent en de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar de mogelijkheid hebben zich hiernaar te organiseren en de voorgenomen inzamelwijze op te nemen in het contract zoals vermeld in artikel 4.3.2 van het VLAREMA.

Het tweede lid van dit artikel regelt de inwerkingtreding van artikel 14. Deze bepalingen zullen pas in werking treden op een door de minister nader te bepalen datum.

Artikel 64 regelt de inwerkingtreding van artikel 4.3.1, 12°, en artikel 4.3.1, 19°, van het VLAREMA. De gescheiden inzameling van afgedankte matrassen wordt hiermee uitgesteld van 1 januari 2018 tot 1 januari 2021. Dit uitstel is gekoppeld aan de inwerkingtreding van de aanvaardingsplicht afgedankte matrassen die aangepast wordt in artikel 17.

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE